

Sygn. akt IC 686/14

Dnia 4 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Zbigniew Krupa

Protokolant: sekr. sąd. Renata Borkowska

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2015r. w Nowym Sączu na rozprawie

sprawy z powództwa J. G.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Dyrektora Zakładu Karnego w N. zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie

I. Oddala powództwo.

II. Przyznaje ze środków Skarbu Państwa radcy prawnemu M. W. (1) z Kancelarii Radcy Prawnego ul. M.B. B. 11A, (...) (...) L. wynagrodzenie w kwocie 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) w tym kwota podatku VAT 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych 60/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego świadczonego powodowi z urzędu.

III. Zasądza od powoda J. G. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV. W pozostałym zakresie kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

do wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 04 września 2015 roku

do sygn. akt I C 686/14

o zapłatę

Powód J. G. (k.1, 42) wystąpił z powództwem nadanym w dniu 29 maja 2014r., skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Zakładu Karnego w N., domagając się zasądzenia kwoty 80.000,00zł zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenie kosztów postępowania. Początkowo żądanie opiewało na kwotę 40.000,00zł zadośćuczynienia oraz 40.000,00zł odszkodowania, lecz po sprecyzowaniu przez zawodowego pełnomocnika zostało wywiedzione jak wyżej.

Roszczenie powoda zostało oparte na konstrukcji naruszenia dóbr osobistych w postaci godności i zdrowia poprzez niezapewnienie właściwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności, tj.:

- umieszczenie w celach bez zapewnienia odpowiedniej normy powierzchniowej,
- niezapewnienie odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych,

- niezapewnienie intymności podczas załatwiania potrzeb fizjologicznych oraz utrzymaniu czystości,
- brak dostępu do ciepłej wody,
- brak odpowiedniej wentylacji w celach,
- niewłaściwe warunki wydawania posiłków, tj. z ziemi, gdzie trzeba było się po nie schylać i bez rękawiczek zapewniających higienę,
- utrudnianie dostępu do służby zdrowia i niewłaściwą opiekę medyczną nad powodem co do prowadziło do kalectwa.

Powód przebywał w Zakładzie Karnym w N. w okresach:

- 25 listopad 2008r. – 06 luty 2009r.,
- 30 kwiecień 2011r. – 06 październik 2011r.,
- 16 październik 2011r. – 22 maj 2012r.,
- 13 czerwiec 2012r. – 20 luty 2013r.,
- 09 maj 2014r. – 19 maj 2014r.

W tym czasie w okresach:

- 02 - 03 grudzień 2008r., 08 - 10 grudzień 2008r., osadzony był w celi nr 319 o pow. 13,70m², co dla 5 osadzonych zapewniało powierzchnię 2,74m²,
- 18 luty 2008r. – 06 styczeń 2009r. , 07 -12 styczeń 2009r., 21 styczeń – 06 luty 2009r. w celi nr 310 o pw. 30m² dla łącznie osadzonych 11/12 osób, co zapewniało powierzchnię 2,5-2,73m²,
- 26 październik – 02 listopad 2012r., 06 listopad 2012r. – 20 luty 2013r. w celi nr 310 o pow. 30m², co dla 10 osadzonych zapewniało 3m². W pozostałym okresie pozwany umieszczał powoda w celach zapewniających powierzchnię minimalnie przekraczającą graniczną wartość 3m² na osobę.

Niezapewnienie odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych wiązało się z tym, że cele były zarobaczone, ciemne, słabo oświetlone, brakowało tlenu, panował w nich brud, ściany i sufit były zagrzybione, pomieszczenia wyposażone były w zniszczone elementy meblowania, koce, ręczniki i materace nie były odpowiednio dezynfekowane i czyszczone, co naraziło powoda na reakcję uczuleniową.

Niezapewnienie intymności podczas załatwiania potrzeb fizjologicznych oraz utrzymaniu czystości wynikało z tego, że kącki sanitarne nie były odpowiednio urządzone, tj. oddzielone były ścinkami działowymi z płyty, które nie były w pełni zabudowane i przepuszczały wszystkie zapachy. W kabinach prysznicowych nie zapewniono zasłon.

Nie zapewniano dostępu do ciepłej wody. W celach nie było cyrkulacji powietrza.

W związku z ustaleniem w art.110§2 k.k.w. minimalnej powierzchni celi na jednego osadzonego, niezapewnienie tej normy stanowi w świetle orzecznictwa naruszenie dóbr osobistych osadzonego w postaci godności. Zgłoszone roszczenie w ocenie powoda ulega przedawnieniu w terminie 10 lat, dlatego zarzut przedawnienia podniesiony przez stronę pozwaną przyjmujący za podstawę termin 3-letni, uznał za nieuzasadniony.

Strona pozwana Dyrektor Zakładu Karnego w N. (k.16) wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany zaprzeczył, by zachowanie strony pozwanej było bezprawne i doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Pozwany Zakład Karny wywiązał się z wszelkich obowiązków mających na celu zapewnienie powodowi praw, norm regulujących sposób oraz warunki odbywania kary pozbawienia wolności. Pozwany zaprzeczył, by powód był umieszczany w celach w warunkach przeludnienia. Podniósł zarzut przedawnienia zakresie roszczenia za okres wcześniejszy niż 3 lata od złożenia pozwu, czyli do dnia 02 czerwca 2011r.

Warunki bytowe, w jakich powód odbywał karę były dobre i odpowiadały obowiązującym regulacjom dotyczącym wyposażenia w sprzęt kwaterunkowy i środki czystości, tj. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003r. (Dz. U. nr 86 poz.1820) w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Sprzęt kwaterunkowy jest odpowiedniej jakości, uszkodzony podlega wymianie lub naprawie, a w braku takiej możliwości podlega likwidacji. W celach mieszkalnych nie występuje grzyb, pleśń i wilgoć. Cele są remontowane i odnawiane zgodnie z planem zatwierdzonym przez dyrektora jednostki i w miarę możliwości finansowych. Doraźnie wykonywane są remonty pilne.

Powód miał zapewniony odpowiedni dostęp do urządzeń sanitarnych – w każdej celi znajduje się zlew i kącik sanitarny. Do budowli zakładów karnych i aresztów śledczych nie stosuje się przepisów budowlanych dotyczących wymogów w zakresie ubikacji (drzwi, ustępów, wysokości pomieszczenia) (§89 ust.1 w zw. z §75 i 79 ust.1, §82 i 83 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002r. w sprawie warunków technicznych jakim odpowiadać powinny budynki i ich usytuowanie Dz. U. nr 75 poz. 690). Według zaś §28 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 05 sierpnia 2003r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz. U. nr 152, poz. 1493) celi mieszkalna powinna być wyposażona w łóżko dla każdego skazanego, odpowiednią do liczby skazanych ilość stołków, szafek i taboretów oraz środków do utrzymania czystości w celi. Niezbędne urządzenia sanitarne sytuuje się w sposób zapewniający ich niekrepujące użytkowanie. W świetle powyższego stosowana w Zakładzie zabudowa kącika sanitarnego z płyt wiórowych przymocowanych do konstrukcji z kształtowników stalowych o wysokości około 2.20-2,50m, z drzwiami zamykanymi od wewnątrz, spełnia wymagania zapewnienia niekrepującego korzystania z urządzeń sanitarnych. Kąciki sanitarne utrzymywane są w odpowiednim stanie. Osadzonym są wydawane środki chemiczne do utrzymania czystości. Osadzeni mają całodobowo nieograniczoną możliwość korzystania z toalety. Doprowadzona jest ciepła i zima woda. Ściany kącików nie są pokryte pleśnią.

Materace, koce, ręczniki, odzież wydawane są w stanie nadającym się do użytku. Osadzony w uzasadnionych przypadkach może wymienić materace i koce. Odzież, bielizna i składniki pościeli są prane raz w tygodniu przez specjalistyczny zakład usług pralniczych (pranie, maglowanie, prasowanie) i wydawane podczas cotygodniowej kąpieli osadzonym.

Posiłki dostarczane są do cel mieszkalnych w specjalnych, wykonanych ze stali nierdzewnej i hermetycznie zamykanych pojemnikach o odpowiedniej izolacyjności termicznej. Do transportu termosów i pojemników na oddziałach używa się specjalnych wózków, potrawy nakładane są odpowiednimi przyborami kuchennymi. Nie istnieje możliwość zanieczyszczenia tak podawanego pożywienia.

Zarzut niewłaściwego leczenia nie został wykazany.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. G., s. P. i J., ur. (...) w I., był osadzony w Zakładzie Karnym w N. w związku z prawomocnymi wyrokami orzekającymi karę pozbawienia wolności w okresach:

- 25 listopad 2008r. – 06 luty 2009r.,
- 30 kwiecień 2011r. – 06 październik 2011r.,
- 16 październik 2011r. – 22 maj 2012r.,

- 13 czerwiec 2012r. – 20 luty 2013r.,

- 09 maj 2014r. – 19 maj 2014r.

(dowód: informacja o pobytach i orzeczeniach ZK w N. z dnia 16.06.2014r. – k.23-25)

W powyższych okresach przebywał w celach:

1. nr 319 o pow. 13,70m², w której przebywało wówczas:

- 3 osadzonych w okresach 25-29.11.2008r., 03-04.12.2008r. zapewniając 4,57m²/osobę,

- 4 osadzonych w okresach 29.11.-02.12.2008r., 07-08.12.2008r. zapewniając 3,43m²/osobę,

- 5 osadzonych w okresach 02-03.12.2008r. i 08-10.12.2008r. zapewniając 2,74m²/osobę,

- 2 osadzonych w okresie 04-07.12.2008r. zapewniając 6,85m²/osobę;

2. nr 310 o pow. 30m², w której przebywało:

- 8 osadzonych w okresie 11-17.12.2008r. zapewniając 3,75m²/osobę,

- 10 osadzonych w okresach 17-18.12.2008r., 06-07.01.2009r., 21-23.01.2009r., 26.10-02.11.2012r., 06.11.2012r.-20.02.2013r. zapewniając 3m²/osobę,

- 11 osadzonych w okresach 18-22.12.2008r., 07-12.01.2009r., 23-28.01.2009r. zapewniając 2,73m²/osobę,

- 12 osadzonych w okresach 22.12.2008r. – 06.01.2009r., 21-23.01.2009r., 28.01-06.02.2009r. zapewniając 2,5m²/osobę;

- 9 osadzonych w okresie 02-06.11.2012r. zapewniając 3,33m²/osobę;

3. nr 305 o pow. 13,20m², w której przebywało:

- 2 osadzonych w okresie 30.04.-02.05.2011r. zapewniając 6,6m²/osobę,

- 3 osadzonych w okresie 18.10.2011r. zapewniając 4,4m²/osobę;

4. nr 417 o pow. 25,03m², w której przebywało:

- 6 osadzonych w okresach 02-11.05.2011r., 21-28.06.2008r., 05-09.07.2011r. zapewniając 4,17m²/osobę,

- 7 osadzonych w okresach 11-16.05.2011r., 02-07.06.2011r., 08-13.06.2011r., 16-21.06.2011r., 30.06.-05.07.2011r. zapewniając 3,56m²/osobę,

- 8 osadzonych w okresach 16.05.-02.06.2011r., 07-08.06.2011r., 13-16.06.2011r., 28-30.06.2011r. zapewniając 3,13m²/osobę,

- 5 osadzonych w okresie 09-13.07.2011r. i 14-23.09.2011r. zapewniając 5m²/osobę;

- 4 osadzonych w okresach 12-14.09.2011r. i 23.09-06.10.2011r. zapewniając 6,26m²/osobę;

5. nr 405 o pow. 15,21m², w której przebywało:

- 4 osadzonych w okresach 13.07-17.08.2011r., 30.08.-04.09.2011r., 06-12.09.2011r., zapewniając 3,8m²/osobę,
- 3 osadzonych w okresie 17-30.08.2011r. zapewniając 5,07m²/osobę,
- 5 osadzonych w okresie 04-06.09.2011r. zapewniając 3,04 m²/osobę

6. nr 315 o pow. 19,38m², w której przebywało w okresie 18-20.10.2011r. 5 osadzonych zapewniając 3,88m²/osobę;

7. nr 303 o pow. 15,21m², w której przebywało:

- 5 osadzonych w okresie 20-24.10.2011r., 14-30.08.2012r., 21-28.09.2012r., 09-11.10.2012r. zapewniając 3,04m²/osobę,
- 4 osadzonych w okresie 30.08-21.09.2012r., 28-30.09.2012r., 05-09.10.2012r. zapewniając 3,08 m²/osobę;

8. nr 312 o pow. 21,08m², w której przebywało:

- 7 osadzonych w okresach 24.10-09.11.2011r., 15-21.11.2011r., 29-30.11.2011. zapewniając 3,01m²/osobę,
- 6 osadzonych w okresach 09-15.11.2011r., 21-29.11.2011r., 30.11.2011r.-11.01.2012r. , 19.01-11.02.2012r. zapewniając 3,51m²/osobę,
- 5 osadzonych w okresach 11-19.01.2012r., 11-22.02.2012r. zapewniając 4,22m²/osobę;

9. nr 311 o pow. 15,42m², w której przebywało:

- 5 osadzonych w okresie 22.02-13.04.2012r., zapewniając 3,08m²/osobę,
- 4 osadzonych w okresie 13.04.-07.05.2012r. zapewniając 3,86m² /osobę,
- 3 osadzonych w okresach 07-15.05.2012r., 17-22.05.2012r. zapewniając 5,14m²/osobę,
- 2 osadzonych w okresie 15-17.05.2012r. zapewniając 7,71m²/osobę;

10. nr 302 o pow. 29,30m², w której przebywało w okresie 30.09-05.10.2012r. 8 osadzonych zapewniając 3,60m²/osobę;

11. nr 313 o pow. 33,50m², w której przebywało:

- 11 osadzonych w okresach 11-15.10.2012r., 16-18.10. (...), zapewniając 3,04m²/osobę,
- 10 osadzonych w okresie 15-16.10.2012r. zapewniając 3,35m²/osobę;

12. nr 316 o pow. 15,11m², w której przebywało w okresie 18-26.10.2012r. zapewniając 3,02m²/osobę;

13. nr 403 o pow. 22,33m², w której przebywał:

- 7 osadzonych w okresie 09-14.05.2014r. zapewniając 3,19m²/osobę,

- 6 osadzonych w okresie 14-19.05.2014r. zapewniając 3,72m²/osobę.

W dniach: 06 lutego 2009r. i 06 października 2011r. powód został zwolniony z zakładu karnego, w dniu 2 maja 2012r. powód został wytransportowany do ZK w Ł., w dniu 20 lutego 2013r. do AS w B., w dniu 22 maja 2014r. do ZK w D..

(dowód: załącznik do informacji o pobycie w ZK w N. z dnia 23.06.2014r. – k.26-30)

Osadzeni w Zakładzie Karnym w N. lokowani byli według wolnych miejsc w celach. Cele mieszkalne w Zakładzie Karnym w N. są wyposażone w tzw. wentylację grawitacyjną. Wentylacja odbywa się również przez okna. Więźniowie nie są ograniczani w możliwości wietrzenia cel, uzgadniają to między sobą. Za zezwoleniem dyrektora osadzeni mogą korzystać z prywatnych wentylatorów.

W każdej celi znajduje się obudowany kącik sanitarny. Obudowa stanowi osłonę z konstrukcji stalowej oraz płyty wiórowej z wmontowanymi drzwiami. Zasłona nie sięga do samego sufitu, lecz do wysokości około 220-250 cm, ponieważ

w większości cel występuje sklepienie łukowe. Występuje też wolna przestrzeń pomiędzy poziomem podłogi i obudową kącika o wysokości około 10-15cm. Kącik sanitarny jest zamykany od środka. W kąciku sanitarnym znajduje się muszla klozetowa, umywalka, szafka, oświetlenie i lustro.

Na wyposażeniu każdej celi są łóżka, szafki, taborety, stoły oraz własny sprzęt osadzonych, w szczególności sprzęt rtv, grzałki, czajniki. Każdy osadzony, w tym powód, ma zapewnione łóżko, taboret, miejsce przy stole. Każdy osadzony ma do dyspozycji część szafki (2 półki zakryte zasuwką). Osadzeni otrzymują do własnej dyspozycji materac, pościel, poduszkę oraz odzież więzienną.

Każda cela wyposażona jest w instalację umożliwiającą komunikowanie się z dyżurnym. Cele są ogrzewane. Oświetlenie cel jest sztuczne, żarowe. Za zezwoleniem osadzeni mogą korzystać z prywatnych lampek. Łóżka są jednoosobowe, piętrowe. W większości cel są kratki wentylacyjne, które są drożne, lecz ze względów bezpieczeństwa niedostępne dla osadzonych. Co roku przeprowadzana jest kontrola wentylacji.

W kącikach sanitarnych jest bieżąca zimna i ciepła woda. Osadzeni w wyznaczonych zarządzeniem dyrektora jednostki terminach i ilościach pobierają gorącą wodę z punktu czerpalnego na korytarzu oddziału, która jest dostępna 3 razy dziennie. Osadzeni posiadają w celach własne czajniki elektryczne i grzałki elektryczne, którymi podgrzewają wodę.

Cele są dezynfekowane przez specjalizującą się w tym firmę.

Osadzeni mają prawo do wymiany kocy i materacy w uzasadnionych przypadkach.

Przysługuje im kąpiel w łaźni raz w tygodniu. Łaźnia była wyposażona w zasłonki, które zostały zniszczone przez osadzonych. Osadzeni nie zawsze dbają o czystość łaźni, z której korzystają.

Osadzeni odpowiadają za stan czystości w celi ustalając pomiędzy sobą dyżury sprzątanania. Otrzymują niezbędne środki czystości i higieny osobistej oraz do utrzymania czystości w celi w wystarczających ilościach.

Posiłki są dostarczane do cel mieszkalnych z w specjalnych pojemnikach wykonanych ze stali nierdzewnej o odpowiedniej izolacyjności termicznej. Potrawy są nakładane odpowiednimi przyrządami stołowo-kuchennymi.

Osadzeni mają zapewniony dostęp do świadczeń służby zdrowia na podstawie zapisów do lekarza oraz doraźnej pomocy medycznej.

(dowód: informacja dotycząca warunków bytowych odbywania kary pozbawienia wolności z dnia 18.06.2014r. – k.31, zeznania świadka J. K. (1) od 00:02:22 k.308)

Zakład Karny w N. podlega corocznym wizytacjom sędziego penitencjarnego obejmującym dane dotyczące m.in. warunków socjalno-bytowych, opieki sanitarnej i zdrowotnej. Sędzia penitencjarny nie stwierdził uchybień w tym zakresie, podobnie jak w przedmiocie poszanowania praw skazanych. Cykliczne kontrole sanitarne nie stwierdziły uchybień. Kontrola Rzecznika Praw Obywatelskich uchybień nie stwierdziła.

(dowód: sprawozdanie z wizytacji w dniach 19 i 22.02.2013r. SSO w N. P. G. – k.56-76, z dni 17, 19 i 24.02.2010r. – k.77-85, w dniach 05-06.02.2009r. – k.86-95, w dniach 07-14.02.2008r. – k.96-106, protokół kontroli sanitarnej z dnia 15.10.2008r. – k.107-111, z dnia 12.12.2008r. – k.112-115., z dnia 21.09.2009r. – k.116-119, z dnia 30.09.2011r. – k.120-123, z dnia 10.02.2012r. – k.124-126, z dnia 25.10.2012r. – k.127-128, arkusz oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego z dnia 25.10.2012r. – k.129, z dnia 23.11.2012r. – k.130-133, z dnia 08.03.2013r. – k.134-135., z dnia 09.09.2013r. – k.136-137, informacja o czynnościach przeprowadzonych w ramach działań (...) w ZK w N. z dnia 07.01.2005r. – k.138-146)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, których wiarygodność i autentyczność nie zostały przez strony podważone, nie wzbudziły też podejrzeń Sądu, zeznań świadków oraz dowodu z zeznań stron ograniczonego do zeznań powoda.

Świadek S. B. (k.211), był osadzony z powodem w ZK w N., lecz nie przebywał w tej samej celi. Nie posiadał bezpośredniej, tj. pochodzącej z własnych obserwacji wiedzy na okoliczność warunków, w jakich powód odbywał karę. Wszelkie podane w zeznaniach informacje zaczerpnął z przekazu powoda. Używał określeń, że to powód uskarżał się, mówił mu. Sam tych okoliczności nie potwierdzał, poza uwagą, że według jego wiedzy lekarz ZK w N. na wszystkie dolegliwości przepisywał paracetamol. Okoliczności podnoszone przez świadka, które miały doskwierać powodowi, nie zostały obiektywnie potwierdzone, tj. by w ZK w N. panował brud w celach, niewłaściwy stan sanitarny tych cel oraz niezapewnienie intymności i higieny przy wydawaniu posiłków. Świadek J. K. (2) zauważył, że zakład korzysta z usług firmy zajmującej się usuwaniem insektów itp. Nadto gdyby stan sanitarny cel i podawanego pożywienia nie był właściwy, znalazłoby to odzwierciedlenie w protokołach z kontroli inspekcji sanitarnej czy sędziego penitencjarnego, czego nie odnotowano. Za porządek w celach odpowiadali osadzeni. Natomiast stan cel jest normowany przez przepisy prawne, nie zostało zaś wykazane, by celem mieszkalne wyznaczonych norm nie wypełniały. Stan chorobowy nogi powoda nie został wywołany warunkami odbywania kary pozbawienia wolności. Składając zeznania powód sam przyznał, że naruszył zalecenia lekarskie, ponieważ zdjął gips pomimo braku ku temu podstaw.

Ł. C. (od 00:01:16 k.262), odbywał z powodem karę pozbawienia wolności w ZK w N., lecz nie w tej samej celi, ale przychodził w odwiedziny. Jego zeznania były przesadzone i niewiarygodne. Świadek podawał o robakach w celi (karaluchy), sypiącym się tynku, grzybie na ścianach, nieszczelnych oknach, gnijącej podłodze. Pozostaje to w sprzeczności z obiektywnymi dokumentami przedłożonymi do akt. Nadto zdaniem Sądu gdyby stan cel był tak tragiczny, skutkowałoby to chorobami więźniów, nie tylko skóry, ale i somatycznymi, tymczasem takie okoliczności wykazane nie zostały.

Podobnie Sąd ocenił zeznania D. P. (od 00:02:53 k.298, 293), osadzonego z powodem w jednej celi w okresie luty-maj 2014r. w Zakładzie Karnym w N., przebywał z nim także w ZK w D.. Jak wyżej, twierdzenia dotyczące niewłaściwego stanu sanitarnego cel, nieodpowiedniego pożywienia, nie znajdują potwierdzenia.

Zeznania powyższych świadków, osób osadzonych w zakładzie karnym Sąd ocenił jako tendencyjne, nieprawdziwe i podyktowane solidarnością osób osadzonych. Stopień zaniedbań akcentowany przez świadków jest tak wysoki, że aż niewiarygodny. Niewiarygodne jest, by w tak tragicznych warunkach zakład karny mógł funkcjonować, bacząc przede wszystkim na wszelkie kontrole jakimi podlega oraz narzędzia samych osadzonych do obrony ich praw, choćby przez zgłaszanie uwag do Rzecznika Praw Obywatelskich.

J. K. (1) (od 00:02:22 k.308), funkcjonariusz SW, odpowiada za warunki socjalno-bytowe odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N.. Wskazał na warunki znajdujące odzwierciedlenie w przedłożonych dokumentach, w tym sprawozdaniach i protokołach z kontroli, które diametralnie różnią się od obrazu zakładu

karnego rysowanego przez osadzonych. Jak wyżej Sąd zauważył, zakład karny nie jest instytucją prywatną rządzącą się własnymi prawami, lecz miejscem, podlegającym ścisłym kontrolom i normom, a gdyby ich nie wypełniał, nie miałby racji bytu, natomiast osadzeni monitowaliby naruszenie ich praw adekwatnym instytucjom.

Powód J. G. (od 00:04:14 k.180/2) złożył zeznania, które były przesadzone i niewiarygodne – choć korespondują z twierdzeniami świadków powyżej powołanych, mianowicie współosadzonych, Sąd nie dał im wiary. Do wniosków takich Sąd doszedł po dokonaniu konfrontacji ich treści z dokumentami przedłożonymi do akt oraz częściowo zeznaniami świadków i wiedzą posiadaną z urzędu z tytułu rozpoznawania spraw tego typu. Twierdzenia o robakach w celi zostały zdezawuowane zeznaniami świadka J. K. (2), który wskazał na korzystanie z usług firmy dezynsekcyjnej. Z zeznań samego powoda wynika, iż zły stan prysznicy (zerwane zasłonki) oraz stan ręczników i czystość w celach są wypadkową zachowania samych osadzonych, nie zaś zaniedbań administracji więziennej. Zarzut powoda, że przez warunki odbywania kary pozbawienia wolności stał się kaleką jest zupełnie nieuzasadniony. Nie wykazał, by zakład karny dopuścił się uchybień w zakresie świadczeń zdrowotnych w stosunku do niego. Sam zaś podejmował zachowania, które szkodziły jego zdrowiu, tj. zdjął gips z nogi pomimo braku zaleceń lekarza, zrobił tzw. połyk. Niewiarygodne jest twierdzenie, że był w stanie wyżywić się w zakładzie tylko z prowiantu dostarczanego przez rodzinę, ponieważ pożywienie w zakładzie wywoływało u niego rozstrój żołądka.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka G. P. i I. K. (k.180, 308/2) wobec niepodania adresu oraz zgromadzenia materiału dowodowego wystarczającego dla rozpoznania sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej (art. 417 k.c.). Na podstawie art. 23 i 24 w zw. z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Dla uwzględnienia żądania określonego w art. 24 k.c. wystarczające jest wykazanie, że działanie pozwanego miało charakter bezprawny, przy czym pamiętać należy, iż z przepisu tego wynika domniemanie bezprawności działania pozwanego. To na pozwanym ciąży obowiązek wykazania, że podjęte przez niego działanie lub jego zachowanie nie było bezprawne. Podkreślił to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 lutego 2007r. o sygn. V CSK 431/06, gdzie stwierdził, że ciężar dowodu, że warunki w zakładzie karnym odpowiadały obowiązującym normom i nie doszło do naruszenia dóbr osobistych, spoczywa na pozwanym. Dla zasądzenia roszczenia pieniężnego na rzecz powoda konieczne jest wykazanie obok bezprawności jeszcze zawinionego działania pozwanego, przy czym wystarczające jest wykazanie choćby najmniejszego stopnia winy.

Sam fakt skazania i orzeczenia wobec powoda kary pozbawienia wolności nie powoduje umniejszenia standardów traktowania takiej osoby jako podmiotu praw, któremu przysługuje ochrona dóbr osobistych, tj. godność, prawo do prywatności

i intymności, ochrony zdrowia, odpowiednich warunków bytowych. Jednak dolegliwości osadzonego w placówce penitencjarnej wywołane samym faktem izolacji

i standardów więziennictwa w danym kraju nie mogą zostać poczytane jako naruszenie dóbr osobistych człowieka. Dla stwierdzenia, iż do naruszenia tych dóbr doszło, konieczne jest wskazanie okoliczności, które wykraczają poza niedogodności izolacji więziennej, są nastawione na świadome poniżenie, upokorzenie i dotknięcie osadzonego więźnia. W wyroku z dnia 15 lipca 2002r. (K. przeciwko Rosji,

nr (...)). Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził, że warunki, na które uskarżają się więźniowie przebywający w przeludnionych celach nie ograniczają się do samego nieprzestrzegania metrażu. Ocenie prawnej podlega skumulowany efekt tych warunków, takich jak np. złe warunki sanitarne, niehigieniczność i brak prywatności przy korzystaniu z urządzeń sanitarnych, zła wentylacja. Za podstawę do uwzględnienia roszczenia osoby osadzonej uważane jest także niezapewnienie prywatności przy korzystaniu z toalety, pozbawienie możliwości spożywania posiłków przy stole, zmuszanie do przebywania w tym samym pomieszczeniu z osobą załatwiającą swoje potrzeby

fizjologiczne, niezapewnienie osobnego miejsca do spania (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 06 grudnia 2007r. sygn. I ACa 499/07, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2007r. sygn. V CSK 431/06).

Wymóg zapewnienia przez Państwo godziwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności jest jednym z podstawowych wymogów nowożytnego państwa prawa, znajdującym wyraz w normach prawa międzynarodowego. Stanowi o tym wprost art. 10 ust. 1 ratyfikowanego przez Polskę Międzynarodowego Paktu Praw Osobistych i Publicznych z dnia 19 grudnia 1966r. (Dz.U. z 1977r. Nr 38, poz. 167 i 169) głoszący, że każda osoba pozbawiona wolności będzie traktowana w sposób humanitarny i z poszanowaniem przyrodzonej godności człowieka. Także art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka stanowiący, że nikt nie może być poddany torturom ani niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu lub karaniu, wprowadza obowiązek władzy publicznej zapewnienia osobom osadzonym w zakładach karnych godziwych i humanitarnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności, nienaruszających godności ludzkiej. Łączy się z tym wynikający z art. 8 ust. 1 Konwencji nakaz poszanowania życia prywatnego obywateli i ich prawa do intymności, co w odniesieniu do osób osadzonych w zakładach karnych oznacza obowiązek zapewnienia takich warunków bytowych i sanitarnych, w których godność ludzka i prawo do intymności nie doznają istotnego uszczerbku. Odpowiednikami powyższych norm prawa międzynarodowego są art. 40, 41 ust. 4 i art. 47 Konstytucji wprowadzające wskazane zasady na grunt prawa polskiego. Konstytucja RP statuuje, że nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych (art.40). Każdy pozbawiony wolności powinien być traktowany w sposób humanitarny (art.41 ust.4).

Konstrukcja sprawy o ochronę dóbr osobistych nakłada na powoda obowiązek wykazania, iż zaistniało zdarzenie, wskutek którego dobra osobiste powoda zostały naruszone, w zakresie w jakim nie było to niezbędne do wykonania kary pozbawienia wolności. W ocenie Sądu powód temu obowiązkowi nie podołał.

Strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia dotyczący okresu przypadającego przed 3 latami od złożenia pozwu, tj. 02 czerwca 2011r. Co do zasady zarzut przedawnienia uznać należy za skuteczny, lecz w zakresie innych ram czasowych. Powód przebywał w Zakładzie Karnym w N. w okresach:

- 25 listopad 2008r. – 06 luty 2009r.,
- 30 kwiecień 2011r. – 06 październik 2011r.,
- 16 październik 2011r. – 22 maj 2012r.,
- 13 czerwiec 2012r. – 20 luty 2013r.,
- 09 maj 2014r. – 19 maj 2014r.

Pozew został nadany w dniu 29 maja 2014r. Pełnomocnik powoda precyzując żądanie objął nim wszystkie okresy pobytu powoda w pozwanym Zakładzie Karnym. Powód zgłosił roszczenie majątkowe. Roszczenie majątkowe, pomimo iż wypływa z ochrony dóbr osobistych, podlega przedawnieniu według reguł określonych dla czynów niedozwolonych, które artykułuje art.442¹k.p.c.: roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (§1). Jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (§2). W razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (§3).

Powód argumentował że adekwatnym jest termin 10 lat przedawnienia z art.118 k.c., lecz nie przytoczył na tę okoliczność żadnej argumentacji. Powołany zaś art.118 k.c. stanowi, że termin przedawnienia wynosi lat 10, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej. Inaczej zaś stanowi art. 442¹§1 k.c. zacytowany powyżej. Powód roszczenie

wywodzi z niewłaściwego zachowania strony pozwanej. Nie powołał się na to, by nie był świadomy podmiotu, który wyrządził mu szkodę. Nie sprecyzował i nie wykazał, by zachowanie strony pozwanej stanowiło występki lub zbrodnie. Stąd przyjęć należy 3-letni termin przedawnienia. Trzy lata przed złożeniem pozwu obejmuje okres od 30 maja 2011r. – wobec nadania pozwu w dniu 29 maja 2014r. W konsekwencji jako przedawnione uznać należy roszczenie obejmujące okres przed 30 maja 2011r., zatem pobytu powoda w dniach: 25 listopad 2008r. – 06 luty 2009r. oraz 30 kwiecień 2011r. – 29 maj 2011r.

Podniesienie przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia nie stanowi nadużycia prawa. Terminy przedawnienia służą pewności obrotu prawnego oraz zabezpieczeniu przed nierządnościami roszczeniami zgłaszanymi przez opieszale strony przy nadarzającej się ku temu okazji. Powód dysponował długim okresem trzech lat na zgłoszenie roszczeń dotyczących okresu powyżej sprecyzowanego. Przebywał wówczas w zakładzie karnym, zatem dysponował czasem oraz stosownymi możliwościami. Skoro nie zdołał w tym okresie skutecznie złożyć powództwa, wniosek z powyższego należy wywieść taki, iż nie czuł się pokrzywdzony warunkami w jakich przebywał.

Niezależnie od powyższego Sąd zauważa, iż powód nie wykazał, by ze strony pozwanego ZK wystąpiło bezprawne zachowanie skutkujące obowiązkiem uwzględnienia roszczenia o ochronę dóbr osobistych zarówno w okresie objętym zarzutem przedawnienia jak i w okresie późniejszym. Zakład Karny przytoczył argumentację oraz dowody, które wykazały brak bezprawności jego działania, które skutkować miałyby naruszeniem dóbr osobistych powoda.

Kodeks karny wykonawczy w art.110 §2 k.k.w. ustala normę powierzchniową celi dla każdego więźnia, wskazując, że powierzchnia w celi mieszkalnej, przypadająca na skazanego, wynosi nie mniej niż 3 m². Do dnia 06 grudnia 2009r. obowiązywał art.248 k.k.w. pozwalający na odstępowanie od powyższej normy. Art.248 k.k.w. stanowił: w szczególnie uzasadnionych wypadkach dyrektor zakładu karnego lub aresztu śledczego może umieścić osadzonych, na czas określony, w warunkach, w których powierzchnia w celi na jedną osobę wynosi mniej niż 3 m². O takim umieszczeniu należy bezzwłocznie powiadomić sędziego penitencjarnego. Przepis został uchylony przez ustawę z dnia 09 października 2009r. o zmianie ustawy Kodeks Karny Wykonawczy (Dz. U. nr 190, poz.1475) na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 maja 2008r., sygn. akt SK 25/07, który uznał go za niezgodny z Konstytucją.

Z zestawienia poczynionego przez Sąd wynika, że powód był umieszczony w celi, w której nie zapewniono mu wymaganego metrażu w okresach: 02-03.12.2008r. i 08-10.12.2008r., kiedy przebywał w celi nr 319 o pow. 13,70m², w której umieszczono wówczas 5 osadzonych, a każdy dysponował powierzchnią około 2,74m²; w okresie 18-22.12.2008r. i 22.12.2008r.-06.01.2009r., 07-12.01.2009r., 21-23.01.2009r., 23-28.01.2009r. i 28.01.-06.02.2009r., kiedy został umieszczony w celi nr 310 o pow. 30m², z 10/11 osadzonymi przy zapewnieniu 2,73m²/2,5m². Łącznie w warunkach, w których nie zapewniono mu odpowiedniego metrażu przebywał około 48 dni. Okresy te przypadają w czasie pobytu objętego skutecznym zarzutem przedawnienia. Jednak nawet gdyby zarzut przedawnienia nie został podniesiony roszczenie powoda nie zasługiwałoby na uwzględnienie.

Wobec uregulowania wyjątku od normy powierzchniowej, umieszczenie powoda w celi, w której przysługiwało mu mniej niż 3m² powierzchni, nie było działaniem bezprawnym zakładu. Rozpatrując roszczenia więźnia z tytułu odbywania kary pozbawienia wolności w celi przeludnionej Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 07 maja 2009r. do sygn. I ACa 247/09, dokonał podobnej oceny, stwierdzając, że przepis art. 248 k.k.w. uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego za niezgodny z Konstytucją RP stracił moc dopiero z dniem 06 grudnia 2009r., zatem nie można pozwanemu (Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego) zarzucić naruszenia tego przepisu albowiem do 06 grudnia 2009r. norma ta obowiązywała w polskim porządku prawnym.

Od dnia 06 grudnia 2009r. obowiązuje art.110 k.k.w. w nowym brzmieniu. Art.110 k.k.w. wymienia enumeratywne przypadki dopuszczalności naruszenia wskazanego powyżej metrażu. W powyższym okresie powód przebywał w celach, w których zapewniono wymaganą normę powierzchniową równą lub przekraczającą 3m²/osobę.

Nie został zatem wykazany zarzut przebywania w celi przeludnionej, tj. takiej, w której normy powierzchniowe na jednego osadzonego uregulowane przepisami prawa nie byłyby dotrzymane.

Z urzędu Sądowi wiadomo, iż Sędzia Penitencjarny na bieżąco monitorował stan zaludnienia w Zakładzie Karnym w N.. Corocznie przeprowadzane były kontrole, podczas których sędzia analizował stan zaludnienia, sposób załatwiania skarg i wniosków osadzonych oraz wyposażenie cel. Zakład Karny w N. przedkładał Sędziemu Penitencjarnemu Sądu Okręgowego w Nowym Sączu comiesięczne sprawozdania, których tematem był stan przeludnienia cel w zakładzie, ze wskazaniem liczby osadzonych umieszczonych w celach przeludnionych.

Nie zmieniają tej oceny przytoczone powyżej wywody wskazujące, że na arenie międzynarodowej dominuje tendencja do uwzględnienia roszczeń osadzonych w zakładach karnych, w których powierzchnia celi mieszkalnej nie jest wystarczająca. W ocenie Sądu należy w niniejszej sprawie przede wszystkim mieć na uwadze realia panujące w polskim więziennictwie oraz standardy życia społeczeństwa w Polsce, które podobnie jak normy powierzchniowe cel, mogą się różnić od tych panujących w innych państwach europejskich. Polski ustawodawca uznał za wystarczającą normę 3 m² powierzchni celi oraz dopuścił wyjątki od tej zasady. Ta norma wyznacza w polskich realiach granice badania, czy odbywanie kary pozbawienia wolności wiązało się z naruszeniem dóbr osobistych więźnia.

Prócz zarzutów dotyczących odbywania kary pozbawienia wolności w celach przeludnionych powód wskazał na naruszenie innych norm, które jego zdaniem stanowiły podstawę do uznania warunków izolacji więziennej w jakich przebywał, za niegodne i naruszające jego dobra osobiste. Okoliczności te nie zostały wykazane.

Niezapewnienie odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych nie zostało wykazane. Twierdzenia dotyczące zarobaczenia cel, karaluchów, które wychodziły z ubikacji lub spod ram okiennych wynikają tylko z zeznań powoda oraz współosadzonych świadków, którym Sąd nie dał wiary. Świadek J. K. (2) zdezawuował te twierdzenia wskazując, że Zakład Karny korzysta z usług firmy dezynfekcyjnej, która w razie potrzeby wykonuje odpowiednie zabiegi usuwające zagrożenie pojawienia się robactwa w celach lub innych zagrożen epidemiologicznych bądź sanitarnych.

Oświetlenie w celach jest wystarczające. Poza tym osadzeni mogą korzystać z prywatnych lampek. Powód zaś nie powołał się na to, by nie był w stanie czytać, lub by doszło u niego do pogorszenia wzroku w związku z oświetleniem zapewnionym w celi.

Cele mają zapewnioną wentylację grawitacyjną oraz przez stolarkę okienną. Częstotliwość wietrzenia i atmosfera panująca w celi w dużej mierze zależy od higieny i zachowania samych osadzonych. Drożność wentylacji kontroluje inspekcja kominiarska.

Twierdzenia dotyczące gnijących podłóg, grzyba i pleśni na ścianach są nieprawdziwe. Jak powyżej zauważono zakład podlega okresowym kontrolom, w tym przez inspekcję sanitarną, która nie dopuściłaby do użytkowania w celach mieszkalnych pomieszczeń w takim stanie.

Za porządek w celi odpowiadają sami osadzeni, co potwierdzili także składający zeznania świadkowie. W razie potrzeby otrzymują dodatkowe środki na ten cel. W konsekwencji zarzut w tym przedmiocie jest nieuzasadniony.

Nie zostało wykazane, by cele wyposażone były w zniszczone lub nienadające się do użytku elementy umeblowania, by była ich niewystraszająca ilość, lub by wydane przedmioty służące do użytku osadzonych nie były odpowiednio zdezynfekowane. Wymiana następuje na uzasadniony wniosek osadzonego. Powód powołał się na to, że doznał reakcji uczuleniowej, wystąpiły u niego krosty na ciele, lecz nie wykazał tej okoliczności poprzez np. zawnioskowanie dokumentacji leczenia z tego powodu.

Kąciki sanitarne są należycie odgródzone od reszty celi – pomieszczenia mieszkalnego – ściankami z płyt wiórowych. Zamykają się od wewnątrz. Zabudowa nie sięga sufitu ani poziomu podłogi. Niemniej jednak sposób zabudowy zapewnia więźniom należyty poziom intymności.

Osadzeni posiadają prawo do łaźni. Stan łaźni także jest uzależniony od zachowania samych więźniów. Powód wprost przyznał, że niektórzy osadzeni nie zachowują podstawowych zasad czystości podczas korzystania z niej oraz niszczą prysznic, np. poprzez targanie zasłonek.

Ciepła woda jest dostępna o ile nie bezpośrednio w celi, to jest dostarczana trzy razy dziennie pod cele, z czego osadzeni mogą korzystać wedle własnych potrzeb.

Posiłki są dostarczane zgodnie z normami żywieniowymi dla osadzonych, a sposób ich transportu i podawania zapewnia czystość i higienę.

Osadzeni posiadają dostęp do świadczeń medycznych adekwatnych do ich potrzeb. Powód zarzucił, że na skutek niewłaściwego zachowania lekarza ma „zepsutą nogę”. Tymczasem z samych jego twierdzeń wynika, że nie stosował się do zaleceń lekarza co do noszenia gipsu, nie jest znana etiologia zakażenia jakie podniósł. Sam wreszcie dopuścił się zachowań szkodzących zdrowiu – tzw. połyk. Nie wykazał, jaki jego wniosek o pomoc nie został uwzględniony lub jakie zachowanie lekarza było niewłaściwe, kiedy nie otrzymał pomocy medycznej pomimo takiej uzasadnionej potrzeby.

Składając zeznania powód podniósł jeszcze, że został umieszczony w celi dla palących, pomimo złożenia deklaracji o nie używaniu wyrobów tytoniowych. Zarzut ten nie został wyartykułowany w treści roszczenia. Zresztą powód nie wykazał, by istotnie deklarację o tym, że jest niepalący złożył, by był umieszczony w celi z palącymi i by stanowiło to dla niego niedogodność. Nie powołał dowodu z jego teczki osobowej prowadzonej dla osadzonego, która pozwoliłaby bezpośrednio zweryfikować, czy istotnie w dokumentacji był zaszeregowany jako osoba nieużywająca wyrobów tytoniowych.

Reasumując Sąd ocenił, że warunki w jakich powód odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N. nie wykaczały poza dolegliwości wynikłe z pobytu w warunkach izolacji więziennej. Zachowane zostały normy określone prawem dla osób osadzonych, a zawarte m.in. w: Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U.2014.200) - wcześniej w tym przedmiocie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. Nr 186, poz. 1820), Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 czerwca 2012r. w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty lecznicze dla osób pozbawionych wolności (Dz.U.2012.738) – wcześniej Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2010r. w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. z 2011 r. Nr 1, poz. 2), Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności (Dz.U.2003.152.1493).

Naturalnym jest, że pobyt w izolacji więziennej wiąże się z ograniczeniem prywatności.

Warunki odbywania kary przez powoda nie odbiegały od warunków w jakich wciąż zamieszkuje część społeczeństwa lub przebywają pacjenci w szpitalach publicznej służby zdrowia. Podkreślić należy, że osadzeni przebywają w celach więziennych, w których znaleźli się, by odbyć orzeczoną względem nich karę za popełnione przestępstwo, a to wiąże się z określonymi niedogodnościami, wynikającymi m.in. z tego, że lokal, jakim jest cela nie zapewnia wszystkich wygód właściwych pomieszczeniom domowym, czy hotelowym, ale ma zapewnić minimalne, wystarczające warunki bytowe (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 01 lipca 2009r. sygn. I ACa 433/09).

Na podstawie naprowadzonych powyżej rozważań Sąd uznał, że warunki, w jakich powód był osadzony w Zakładzie Karnym w N. nie naruszały standardów odbywania kary pozbawienia wolności. Niedogodności, na które się powoływał nie wykaczały poza te wynikające z samego faktu odbywania kary. Działania pozwanego nie nosiły cech bezprawności. Bezprzedmiotowe było wobec tego badanie zawinienia po stronie pozwanego. W związku z powyższym przy zastosowaniu art.23, 24 i 448 k.c. powództwo zostało w całości oddalone.

Powództwo zostało oddalone. Powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości, był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika ustanowionego z urzędu r.pr. M. W. (2) z (...) w L. (k.8, 14). Strona pozwana była reprezentowana przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa. Tymczasowo wypłacono należności za konwojowanie 20zł (k.260), 31,76zł (k.183), 20zł (k.210)

Na podstawie art.22³ ust.1 ustawy z dnia 06 lipca 1982r. prawo o radcach prawnych (Dz.U. 2015. t.j. poz.507) w zw. z §2 ust.3 i §10 ust.1 pkt 25 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013r. poz.490) Sąd przyznał wymienionej powyżej pełnomocnik powoda ze środków Skarbu Państwa kwotę 147,60zł, w tym 27,60zł podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu.

Zwolnienie od kosztów sądowych nie uwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu stronie przeciwnej (art.108 u.k.s.c.). Na podstawie art.98 k.p.c. w zw. z art.99 k.p.c. statuującej zasadę odpowiedzialności za wynik procesu Sąd zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120,00zł tytułem zwrotu kosztów procesu związanych z reprezentacją Skarbu Państwa – Dyrektora Zakładu Karnego w N. w niniejszej sprawie. Powód decydując się na wytoczenie sprawy winien rozważyć, czy generowane przez to koszty mieszczą się w granicach jego możliwości finansowych. Powód był już wielokrotnie uczestnikiem postępowań sądowych, których skutkiem było umieszczenie w zakładzie karnym. Powinien mieć świadomość, że w razie oddalenia jego roszczeń może zostać obciążony kosztami procesu. Kwota zasądzona nie jest znaczna, dlatego Sąd nie zdecydował o skorzystaniu z instytucji z art.102 k.p.c., tj. odstąpienia od obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów na rzecz strony przeciwnej.